

## Μήπως δεν λιπαίνω σωστά τον ελαιώνα μου;

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)



*photo: masseriasaittole@Flickr*

του Βασίλη Φραντζολά

Στους ελληνικούς ελαιώνες, μετά το κλάδεμα, το άλλο που συνήθως δεν κάνουμε σωστά (ορθολογικά) είναι η λίπανση. Οι λόγοι για αυτό είναι κυρίως τρεις: 1. Ακολουθούμε στην περιοχή μας την ίδια παραδοσιακή λίπανση η οποία δεν στηρίζεται σε επιστημονικά δεδομένα, 2. Μας παροτρύνουν ουσιαστικά οι εταιρείες λιπασμάτων, μέσω των τοπικών γεωπόνων σε υπερλιπάνσεις (κυρίως αζώτου) και σε χρήση “θαυματουργών” σύνθετων λιπασμάτων και 3. Τέλος, δεν χρησιμοποιούμε σχεδόν καθόλου την πλέον απαραίτητη διαγνωστική μέθοδο, τη φυλλοδιαγνωστική, σε συνδυασμό βέβαια με την ανάλυση εδάφους.

Θέλω από την αρχή να παρατηρήσω ότι η απαραίτητη ανάλυση εδάφους από μόνη της δεν προσφέρει την κατάλληλη πληροφορία για τη λίπανση που πρέπει να κάνουμε την ερχόμενη καλλιεργητική περίοδο. Μας δείχνει μόνον το ποια θρεπτικά συστατικά υπάρχουν διαθέσιμα στο έδαφος και επίσης να δούμε αν υπάρχει έλλειψη κάποιου στοιχείου, το οποίο όμως και αυτό δεν μπορούμε να το

προσθέσουμε σωστά αν δεν ξέρουμε το κυριότερο, δηλαδή αν και το δέντρο παρουσιάζει έλλειψη σε αυτό το στοιχείο. Προσοχή, η έλλειψη στο έδαφος δεν συνεπάγεται αυτόματα και την έλλειψη στο φυτό και κυρίως σε ποιο βαθμό. Αυτό που πρέπει οπωσδήποτε κάθε χρόνο να ξέρουμε, ώστε να γίνει σωστά η λίπανση που θα κάνουμε την επόμενη περίοδο (Μάρτιο - Απρίλιο), είναι να μάθουμε πραγματικά ποια είναι τα διαθέσιμα στοιχεία που έχουν τα δέντρα του ελαιώνα μας και, το κυριότερο, ποια στοιχεία τυχαίνει να είναι σε έλλειψη, δηλαδή κάτω από ένα συγκεκριμένο ποσοστό περιεκτικότητας για κάθε στοιχείο. Και αυτό μπορούμε και πρέπει να το μάθουμε με την φυλλοδιαγνωστική εξέταση 100 - 200 νεαρών φύλλων ηλικίας 3 - 5 μηνών (φετεινής περιόδου). Τα φύλλα θα συλλεγούν τον Ιούλιο ή εναλλακτικά Οκτώβριο - Νοέμβριο και θα σταλούν στο εργαστήριο με συγκεκριμένο τρόπο, από όπου και θα μάθουμε τις περιεκτικότητες των δέντρων μας σε βασικά στοιχεία και ιχνοστοιχεία και αν κάποια από αυτά είναι σε έλλειψη. Τότε και μόνον τότε, σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα της ανάλυσης εδάφους, που πρέπει να γίνεται φθινόπωρο κάθε 4-5 χρόνια, θα μπορέσει ένας ενημερωμένος και διαβασμένος γεωπόνος να μας καθοδηγήσει για τη σωστή λίπανση.

Εάν ο ελαιώνας είναι ξερικός, για να προσθέσουμε λίμασμα την ερχόμενη άνοιξη θα πρέπει από τα αποτελέσματα της φυλλοδιαγνωστικής του Ιουλίου να προκύπτει ότι κάποιο(α) στοιχεία είναι σε χαμηλότερη περιεκτικότητα από την ελάχιστη επιτρεπόμενη. Αν βρίσκεται στη μέση ζώνη με την ένδειξη "ικανοποιητικό" δεν απαιτείται επιπλέον λίπανση. Αν π.χ. για το άζωτο η εξέταση στα φύλλα μας δείξει ότι βρίσκεται σε περιεκτικότητα μικρότερη του 1,4% - 1,5% τότε θα πρέπει τον Μάρτιο να επέμβουμε με προσθήκη αζώτου σε μορφή που θα εξαρτηθεί κυρίως από το pH του εδάφους μας και από τις βροχοπτώσεις στην περιοχή. Εάν είμαστε μεταξύ 1,5% - 2%, τότε καμία προσθήκη αζώτου δεν συνιστάται. Αντίθετα, αν είμαστε σε άζωτο περισσότερο από 2%, όσο ανεβαίνει η περιεκτικότητα τόσο θα αρχίσει να μειώνεται η παραγωγή καρπών την επόμενη χρονιά. Αυτό είναι κάτι που πολλοί παραγωγοί αγνοούν, ότι δηλαδή η υψηλή περιεκτικότητα σε άζωτο προκαλεί μικρότερη καρποφορία. Αν ο ελαιώνας είναι ποτιζόμενος και εντατικής καλλιέργειας, τότε αναλόγως των επιπέδων περιεκτικότητας σε άζωτο μπορεί να προβούμε σε προσθήκη αζώτου, αφού όμως έχει διαπιστωθεί η λεγόμενη αντίδραση στο άζωτο, δηλαδή εμφανής αύξηση της βλαστικότητας.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών στην Ισπανία, που κράτησαν 15 χρόνια, εκεί όπου έχουν μελετήσει πολύ καλά την ορθολογική λίπανση των τεραστίων διαστάσεων ελαιώνων, έχει βρεθεί ότι σε ξερικούς ελαιώνες, τηρώντας απλά τα ελάχιστα όρια περιεκτικότητας για κάθε θρεπτικό στοιχείο μέσω της φυλλοδιαγνωστικής (π.χ. άζωτο 1,4%, φωσφόρος 0,06% και κάλιο 0,4%), τότε μπορεί να επιτύχουμε την ίδια παραγωγή καρπών με μείωση του κόστους

λιπάνσεως κατά 92% (!) που κάναμε στην ίδια περιοχή τηρώντας την παραδοσιακή λίπανση. Εντυπωσιακό... αλλά όταν αυτά τα γράφει ο πατριάρχης των σύγχρονων λιπάνσεων Καθηγητής Fernandez - Escobar (Πανεπιστήμιο Jaen, νότια Ισπανία) είμαστε υποχρεωμένοι να το δεχτούμε...

Δυστυχώς, όπως και με τα φάρμακα και τη γνωστή πολυφαρμακία, υπάρχει και στην αγροτική παραγωγή υπερλιπασματολογία για τους ίδιους γνωστούς λόγους.

Είναι βαθιά η πεποίθησή μου ότι εφαρμόζοντας σωστά, σύγχρονα κλαδέματα, τα οποία θα μειώσουν και την παρενδιατοφορία των καρπών και το κόστος των κλαδεμάτων, αν κάνουμε και σωστές, ορθολογικές λιπάνσεις που θα έχουν κάθε χρόνο σαν οδηγό την φυλλοδιαγνωστική, θα μπορέσουμε να πετύχουμε τελικά μείωση του κόστους παραγωγής ίσως και κατά 20%. Επιπλέον, η χρήση νέων συστημάτων, πιο πυκνών (νέων) φυτεύσεων με εξειδικευμένα κλαδέματα, τα οποία θα κάνουν πιο αποδοτική τη χρήση συλλεκτικών δονητικών μηχανών, θα οδηγήσουν σταδιακά την ελληνική ελαιοκομία σε νέους, προσοδοφόρους δρόμους. Ίσως σε λίγο καιρό δούμε να εμφανίζεται μια νέα γενιά μηχανημάτων συλλογής καρπού τα οποία θα αλλάξουν κατά πολλά πράγματα από αυτά που ακολουθούμε σήμερα. Τα πράγματα αλλάζουν διεθνώς πολύ γρήγορα και στην ελαιοκομία και εμείς πρέπει να είμαστε πάντα από κοντά με τα μάτια ανοικτά...

\*Διαβάστε περισσότερα γύρω από τα σεμινάρια ελαιολάδου από τον Βασίλη Φραντζολά στο [oliveoilseminars.com](http://oliveoilseminars.com).

**Πηγή:** [bostanistas.gr](http://bostanistas.gr)